

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI-4101-09-02/2013
P/13/066

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/066 – Efekty kształcenia w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata szkolne 2010/2011 do 2012/2013 (do czasu zakończenia kontroli).
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Grzegorz Walendzik, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 86644 z dnia 13 sierpnia 2013 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. ks. Marcina Popiela w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: KLO lub Liceum), ul. Niewiadoma 19, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Dyrektor KLO ks. Krzysztof Mikulski (dalej: Dyrektor). [Dowód: akta kontroli str. 3-8]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej Ocenę pozytywną uzasadnia spełnianie obowiązujących wymogów formalno-prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania Liceum, zgodność statutu oraz innych dokumentów KLO z przepisami prawa oraz wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne umożliwiające realizację obowiązujących programów nauczania. W ocenie NIK pozytywnym faktem w funkcjonowaniu KLO jest zatrudnianie i powierzanie prowadzenia zajęć lekcyjnych nauczycielom posiadającym stosowne do tego kwalifikacje zawodowe, realizowanie przez nich programów nauczania zgodnych z podstawą programową kształcenia ogólnego. Pozytywnie należy również ocenić organizowanie przez KLO dodatkowych zajęć dla wspierania zainteresowań uczniów ich oraz zajęć dla uczniów z trudnościami w nauce.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. ks. Marcina Popiela w Ostrowcu Świętokrzyskim, o uprawnieniach szkół publicznych

Opis stanu faktycznego

1. Świętokrzyski Kurator Oświaty w Kielcach na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdził spełnianie przez KLO warunków określonych w art. 7 ust. 3 ust. 5 ustawy o systemie oświaty i wydał postanowienie nr 168/05 z dnia 1 września 2005 r., w którym przedstawił pozytywną opinię w sprawie nadania uprawnień szkoły publicznej Katolickiemu Liceum Ogólnokształcącemu im. ks. Marcina Popiela w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na podstawie decyzji nr 2/4324/2005 Starosty Powiatu Ostrowieckiego z dnia 1 września 2005 r. w sprawie nadania uprawnień szkoły publicznej (w decyzji zapisano o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach), KLO zostało wpisane

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

do ewidencji szkół niepublicznych w Starostwie Powiatowym w Ostrowcu Świętokrzyskim (EK-4321/5/2005).

KLO dysponuje zaświadczeniem wydanym z upoważnienia Starosty na podstawie art. 82 ust. 3 ustawy o systemie oświaty z dnia 1 września 2005 r. o wpisie tej placówki do ewidencji szkół niepublicznych. Do ww. zaświadczenia zostały wprowadzone dwa aneksy z 2008 r. i 2011 r. dotyczące zmiany siedziby szkoły. [Dowód: akta kontroli str. 9-13]

2. Akt założycielski KLO został wydany przez Biskupa Sandomierskiego, Andrzeja Dziegę w dniu 23 sierpnia 2005 r., w którym m.in. zostało stwierdzone, że działalność szkoły reguluje Statut KLO, prowadzenie nauki w tej szkole ma być zgodne z obowiązującymi przepisami, a jej program uwzględnia podstawy filozofii i katolickiej nauki społecznej.

Biskup Sandomierski, jako organ prowadzący nadał KLO Statut, w którym m.in. zostały zapisane cele i zadania szkoły, wymienione jej organy (dyrektor, rada pedagogiczna, samorząd uczniowski i rada rodziców), przedstawiona organizacja pracy szkoły, umieszczono zapisy dotyczące pracowników i uczniów oraz sposób finansowanie tej placówki (budżet KLO tworzy się z dotacji przekazywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego w Ostrowcu Świętokrzyskim – nauka w Liceum jest nieodpłatna). Statut KLO zawiera wszystkie elementy obligatoryjne określone w art. 84 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

W dniu 22 sierpnia 2008 r. organ prowadzący KLO zatwierdził zmiany w Statucie opracowane przez komisję ds. zmian statutowych powołaną przez Dyrektora oraz jednocześnie upoważnił Radę Pedagogiczną KLO do wprowadzania zmian do Statutu w następujących jego punktach: art. 1 pkt 2, art. 11 pkt 1, art. 26 pkt 1, art. 28 oraz w rozdziale VI pt. *Uczniowie* (art. od 38 do 44). [Dowód: akta kontroli str. 14-37]

Zasady oceniania uczniów zostały w sposób ogólny określone w art. 42 Statutu KLO, według którego ocenianie bieżące uczniów i ocenianie śródroczne dokonywane jest według skali ocen 1 do 6. Według statutu m.in. ocena z każdego przedmiotu dotyczy:

- umiejętności pozyskiwania, wartościowania i przetwarzania informacji,
- wiedzy, jaką posiada uczeń i umiejętności jej prezentowania,
- umiejętności wykorzystywania wiedzy w praktyce. [Dowód: akta kontroli str. 29]

Szczegółowe zasady oceniania zostały ustalone w dokumencie o nazwie Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO). Z analizy powyższego dokumentu wynika, że uregulowano w nim szczegółowe warunki oceniania wewnątrzszkolnego zgodnie z § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych². W WSO także zostały ustanowione m.in. skala ocen i przyjęte do nich kryteria zgodne, obowiązek dostarczenia przez każdego nauczyciela przedmiotowego systemu oceniania z nauczanego przedmiotu, ogólne zasady przeprowadzania sprawdzianów, zasady oceniania zachowania uczniów, sposób przeprowadzania klasyfikacji śródrocznej i rocznej, sposób kontaktowania się z rodzicami uczniów. Powyższe zapisy w WSO były zgodne z ze stosownymi zapisami w rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

WSO został zaakceptowany w dniu 22 sierpnia 2008 r. przez organ prowadzący szkołę i przekazany Radzie Pedagogicznej Liceum, która przyjęła go uchwałą nr 6/08/09 z dnia 29 sierpnia 2008 r. W dniu 31 sierpnia 2012 r. Rada Pedagogiczna uchwałą nr 01/12/13 wprowadziła aneks do WSO, w którym do jego rozdziału drugiego wprowadzono poszerzony opis przyjętych kryteriów oceniania (w przedziałach procentowych) dla przedmiotów kończących się egzaminem maturalnym oraz dla pozostałych przedmiotów. Uszczegółowiono także zapisy dotyczące śródrocznej i rocznej oceny z zachowania, w szczególności wywiązywanie się uczniów ze swoich obowiązków (zależność od ilości nieusprawiedliwionych godzin nieobecności na zajęciach).

W rozdziale III WSO zostały zapisane wymogi odnośnie przedmiotowych systemów oceniania nauczanych w KLO przedmiotów. Zgodnie z nimi każdy nauczyciel jest

² Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.

zobowiązany dostarczyć przedmiotowy system oceniania (PSO) z danego przedmiotu. Kontrola wykazała, że w Liceum powyższa zasada w badanym okresie była przestrzegana. Uczniowie na pierwszych lekcjach każdego roku szkolnego byli zapoznawani z PSO, co było odnotowywane w dziennikach lekcyjnych. Dowód: akta kontroli str. 149-164, 210-247, 294-296]

W latach szkolnych objętych kontrolą, w KLO były przeprowadzane kontrole zewnętrzne: pięć kontroli przeprowadził Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim (PPIS) i jedną Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim (kontrola kompleksowa zakończona rozpoczęta w grudniu 2012 r. i zakończona w lutym 2013 r.). PPIS po wszystkich przeprowadzonych kontrolach (w tym kompleksowych) nie zgłaszał żadnych uwag lub zaleceń. Z protokołu przeprowadzonej przez Starostwo wynika, że kontrolowana w LKO dokumentacja szkoły, tj. księga uczniów, dzienniki lekcyjne, księga protokołów rady pedagogicznej, arkusze ocen oraz indywidualna dokumentacja uczniów związana z ich rekrutacją do szkoły była prowadzona w sposób uporządkowany, staranny i przejrzysty. Ww. kontrola nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w odniesieniu do sposobu prowadzenia wymaganej dokumentacji i w związku z tym po jej zakończeniu nie przekazano żadnych zaleceń. [Dowód: akta kontroli str. 38-82, 133-148]

3. Według art. 45 Statutu KLO budżet szkoły tworzy się z dotacji ustalonej na podstawie odrębnych przepisów i przekazywanej przez JST w Ostrowcu Świętokrzyskim. KLO nie pobierało czesnego od uczniów i w latach objętych kontrolą otrzymywało wyłącznie dotację od Powiatu Ostrowieckiego – w latach 2010-2012 kwoty od 294 tys. zł do 739,8 tys. zł. Roczne wydatki na jednego ucznia dokonywane przez KLO w latach 2010-2012 wynosiły odpowiednio: 4.294 zł, 4.377 zł i 5.741 zł. W kontrolowanych latach szkolnych do KLO uczęszczali również uczniowie posiadający orzeczenia o odpowiednim stopniu niepełnosprawności, co miało wpływ na wysokość otrzymywanej dotacji. [Dowód: akta kontroli str. 97-121, 370]

Z wyjaśnienia przedstawionego przez Dyrektora szkoły wynika, że rezygnacja z czesnego od uczniów była wynikiem celowego działania. Zgodnie z art. 7 pkt 3 statutu, misją KLO jest wyjście przede wszystkim do młodzieży ubogiej. Do szkoły w związku z tym jest także często przyjmowana młodzież z rodzin rozbitych, niepełnych lub niewydolnych wychowawczo. Z wyjaśnienia wynika, że wśród uczniów KLO są także osoby zmagające się z trudnościami ekonomicznymi, z przewlekłymi chorobami własnymi lub członków najbliższej rodziny. Są też uczniowie z sąsiedniego domu dziecka oraz osoby adoptowane. [Dowód: akta kontroli str. 417-418]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Wyposażenie Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego do realizacji jego celów statutowych oraz zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu w szkole

Opis stanu faktycznego

1. KLO zajmuje II piętro w budynku szkolnym (na podstawie umowy dzierżawy), w którym na niższych kondygnacjach mieści się Szkoła Podstawowa Nr 9 w Ostrowcu Świętokrzyskim. W okresie wakacyjnym KLO przeprowadziło remont zajmowanych pomieszczeń w wyniku czego są one ładnie odmalowane, czyste i wyposażone w meble nowe lub w ogóle niezniszczone.

Do budynku szkolnego przylega duża sala gimnastyczna oraz kompleks boisk sportowych dla dzieci i młodzieży. W ramach posiadanej umowy KLO korzysta zarówno z sali gimnastycznej, jak i boisk szkolnych. W związku z tym Liceum zapewnia uczniom urządzenia i sprzęt sportowy niezbędny do zdobycia przez uczniów umiejętności i wiadomości oraz rozwinięcia sprawności określonych w podstawie programowej (w książce inwentaryzacyjnej szkoły widnieje 55 pozycji sprzętu sportowego). [Dowód: akta kontroli str. 297-318, 353-355]

Z ankiety przeprowadzonej wśród rodziców klasy II i III wynika, że 100% z nich uważa budynek użytkowany przez Liceum za odpowiednio przystosowany do prowadzenia w nim nauki. Z kolei 97% uczniów KLO uznaje budynek szkolny, za schludny, przestronny i czysty. Nikt z nauczycieli

KLO nie ocenia negatywnie warunków lokalowych w szkole takich jak np. wielkość i ilość sal lekcyjnych. [Dowód: akta kontroli str. 404, 407, 409]

Na podstawie dokonanych oględzin pomieszczeń, w których prowadzone są zajęcia z języka polskiego, języków obcych, informatyki i biologii można stwierdzić, że Liceum posiada wyposażenie niezbędne do realizacji programu nauczania ww. przedmiotów. Wszystkie ww. wymienione sale posiadają tablice interaktywne, tablice multimedialne, projektory lub rzutniki pisma i przeźroczy, telewizory z dużym ekranem, podłączone do laptopa nauczyciela lub odtwarzacza DVD. Wszystkie wykorzystywane komputery lub laptopy mają dostęp do Internetu (bezprzewodowego).

W sala do nauki języka polskiego znajdują się słowniki języka polskiego, ortograficzne, terminów literackich, słowniki mitów i tradycji. Ponadto znajdują się w niej m.in. lektury szkolne, plansze i plakaty, segregatory z materiałami służącymi do omawiania lektur oraz płyty CD z prezentacjami multimedialnymi, fragmentami filmów, przedstawień teatralnych.

W sali do nauki języka angielskiego i francuskiego oprócz ww. standardowego wyposażenia technicznego znajdują się m.in. tablice gramatyczne, słowniki, zestawy płyt DVD, plansze interaktywne oraz mapy tych krajów.

Sala do nauki biologii jest wyposażona w przyrządy umożliwiające przeprowadzanie obserwacji biologicznych, w tym mikroskop optyczny szkolny, preparaty mikroskopowe trwale i nietrwale oraz niezbędny sprzęt laboratoryjny. Znajdują się w niej także plakaty, plansze dydaktyczne i foliogramy multimedialne. Wśród środków wizualnych stosowanych na lekcjach z ww. przedmiotu w sali znajdują się modele oka, ucha, serca, skóry, czaszki ludzkiej, szkielet ludzki oraz model przekroju człowieka.

W pracowni informatycznej oprócz standardowego wyposażenia technicznego znajduje się laptop ASUS X53U z oprogramowaniem Windows 7 oraz 21 sztuk laptopów (wszystkie z dostępem do Internetu) z oprogramowaniem Microsoft Office. W sali znajdują się opracowania własne w formie kart pracy (w formie papierowej) dotyczące obsługi programu graficznego GIMP w zakresie tworzenia fotomontaży, w zakresie przenikania zdjęć, w zakresie animacji obrazów i tekstów, edycji i formatowania tekstów i obrazów w edytorze tekstu MS Word, rozwiązywania zadań w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Na wyposażeniu pracowni znajduje się ponadto szereg pomocy w formie elektronicznej (zestawy ćwiczeń do lekcji, ćwiczenia z arkusza kalkulacyjnego Excel, opracowania do różnych zagadnień omawianych na lekcjach).

Z powyższych oględzin wynika, że KLO posiada wyposażenie niezbędne do realizacji podstawy programowej określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół³ [Dowód: akta kontroli str. 307, 319-352]

2. Dyrektor KLO w okresie objętym kontrolą, komisyjnie (Dyrektor, specjalista ds. BHP, sekretarz szkoły) w sierpniu z każdego roku dokonywał na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁴, przeglądu wszystkich obiektów użyzanych Liceum na prowadzenie działalności edukacyjnej. Od 2012 r. przeglądy dotyczyły obecnej placówki przy ul. Niewiadomej 19 (wcześniej Liceum mieściło się przy ul. Polnej 56). Z protokołów z ww. przeglądów z kolejnych lat m.in. wynika, że stan pomieszczeń oraz elewacji, stolarki budowlanej, balkonów i gzymsów, orynowanie, kominów oraz innych budowli nie budził zastrzeżeń. Nie było zastrzeżeń odnośnie stanu schodów, wentylacji, oświetlenia, instalacji elektrycznej i gazowej. Z protokołów przeglądu wynika także, że w specjalistycznych pracowniach znajdowały się odpowiednie instrukcje i regulaminy, karty charakterystyki substancji i preparatów niebezpiecznych, sprawne były zbiorowe środki ochrony przed działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, w tym niezbędna odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej. W protokołach nie było także zastrzeżeń odnośnie sprzętu, z którego korzystają uczniowie. Konkluzją z ww. protokołów było stwierdzenie, że na terenie użytkowanego obecnie obiektu są zapewnione

³ Dz. U z 2009 r. Nr 4, poz. 17.

⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.

bezpieczne i higieniczne warunki pobytu uczniów w szkole. nie ma zagrożeń dla życia i zdrowia osób z nich korzystających. [Dowód: akta kontroli str. 122-133]

Kontrole przeprowadzane przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w obiektach użytkowanych przez KLO nie wykazały także żadnych zagrożeń dla życia i zdrowia osób z nich korzystających. [Dowód: akta kontroli str. 42-82]

Oględziny pomieszczeń KLO dokonane w trakcie niniejszej kontroli NIK wykazały, że sprzęt w salach poddanych oględzinom, z których korzystają uczniowie jest ergonomiczny, ma odpowiednie atesty, jest sprawny technicznie, a plansze i tablice oraz inne urządzenia (telewizor, tablice interaktywne) są właściwie umocowane i nie sprawiają zagrożenia dla bezpieczeństwa osób. [Dowód: akta kontroli str. 307-355]

Ankieta przeprowadzona wśród nauczycieli w zakresie wyposażenia szkoły wykazała, że ponad 95% z nich uznaje wyposażenie w pomoce dydaktyczne za nowoczesne i wystarczające do realizacji programu nauczania ich przedmiotu. Z kolei 97% uczniów stwierdziło, że w czasie godzin lekcyjnych nauczyciele korzystają z pomocy dydaktycznych i multimedialnych. [Dowód: akta kontroli str. 404, 407]

Ocena cząstkowa Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Efekty dydaktyczne Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego

Opis stanu faktycznego

1. KLO stosuje obowiązujące zasady klasyfikowania i promowania uczniów zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów⁵. Zasady klasyfikowania uczniów zostały szczegółowo opisane w dwóch rozdziałach WSO (dotyczących klasyfikacji śródrocznej i rocznej). Przykładowo, według WSO oceny klasyfikacji śródrocznej oraz rocznej muszą być ustalone i zapisane w dziennikach lekcyjnych najpóźniej dwa dni przed posiedzeniem Rady Pedagogicznej. Uczeń m.in. ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego w przypadku otrzymania na koniec roku oceny niedostatecznej z jednego przedmiotu. W szczególnych przypadkach tylko Rada Pedagogiczna może zezwolić na przystąpienie do egzaminów poprawkowych uczniowi, który otrzymał na koniec roku dwie oceny niedostateczne.

[Dowód: akta kontroli str. 157-159]

Do każdego z przedmiotów nauczanych w KLO były opracowane przedmiotowe systemy oceniania (PSO), w których zawarte były szczegółowe opisy metod sprawdzania osiągnięć uczniów, stosowane kryteria oceniania, częstotliwość oceniania, ocena semestralna, terminy sprawdzania prac i informowania uczniów o uzyskanych ocenach oraz inne sprawy charakterystyczne dla danego przedmiotu. [Dowód: akta kontroli str. 210-296]

W latach szkolnych 2010/2011 do 2012/2013 w KLO funkcjonowało od czterech do pięciu oddziałów. Liczba uczniów na początek roku szkolnego wahała się od 62 do 103 (na koniec roku od 60 do 98). Na koniec roku szkolnego 2010/2011 promocji nie otrzymało 4 uczniów (7% ogółu), na koniec 2011/2012 – 12 uczniów (12%), 2012/2013 – 5 uczniów (6%). W roku szkolnym 2011/2012 po egzaminach poprawkowych klasę musiało powtarzać pięciu uczniów, a w pozostałych latach tylko po jednym. W badanym okresie systematycznie wzrastała liczba uczniów ze średnią oceną powyżej 4,75 od sześciu w roku szkolnym 2010/2011 do 16 w roku 2012/2013. Liceum stosowało zasady klasyfikowania i promowania uczniów zapisane w statucie KLO, WSO i PSO, które były zgodne z określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów⁶. [Dowód: akta kontroli str. 356-357]

W kolejnych latach szkolnych objętych kontrolą z nauki w szkole rezygnowało od 7 do 8 osób (dotyczy to całej szkoły), czyli od 11% w roku szkolnym 2010/2011 do 8% ogółu wszystkich uczniów w roku szkolnym 2012/2013.

Do najważniejszych powodów rezygnacji nauki w KLO były:

- chęć wyboru szkoły z inną ofertą edukacyjną (zmiana zainteresowań uczniów i plany innych studiów),

⁵ Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm.

- zmiana miejsca zamieszkania rodziców ucznia (w ostatnich latach stosunkowo częsta przyczyna).

W trzech przypadkach uczennice zostały skreślone z listy uczniów decyzją administracyjną dyrektora szkoły na podstawie art. 44, pkt 1 statutu szkoły z powodu lekceważenia obowiązków szkolnych, w tym obowiązku nauki (przedłużająca się, nieusprawiedliwiona absencja na zajęciach). [Dowód: akta kontroli str. 413-414]

Dyrektor KLO wyjaśnił ww. przypadki w sposób następujący:

Zdarzało się, że zaraz po rozpoczęciu roku szkolnego, uczeń który rozpoczął naukę w klasie I zgłosił rezygnację z kontynuowania nauki. Migracja uczniów pomiędzy szkołami jest poniekąd naturalnym procesem i wynika ona z faktu, że młodzież przy wyborze szkoły często kieruje się jedynie, zasłyszana od starszych koleżanek czy kolegów pozytywną opinią o panującej w szkole atmosferze a mało zwraca uwagę na ofertę edukacyjną szkoły czy obowiązujące w niej zasady chrześcijańskiego wychowania. Ograniczeniu tego typu sytuacji ma służyć rozmowa rekrutacyjna przeprowadzana z kandydatami przed przyjęciem do szkoły. Mechanizm migracji działa też w drugą stronę. Wielu uczniów, po zapoznaniu się z warunkami w innych szkołach, rezygnuje w trakcie roku szkolnego z nauki w placówce publicznej i prosi o przyjęcie do naszej szkoły. [Dowód: akta kontroli str. 413]

Liceum było w posiadaniu informacji, do jakich szkół udawali się uczniowie rezygnujący z nauki w niej, gdyż otrzymywała informacje od placówki przyjmującej ucznia z prośbą o odpis jego arkusza ocen. Z wyjaśnienia Dyrektora KLO wynika, że w wielu przypadkach KLO posiada informacje o dalszych losach byłych uczniów, jeżeli podjęli oni naukę w którejś z ostrowieckich szkół. Wiedza ta jest trudniejsza do zdobycia w przypadku wyjazdu ucznia do innego miasta lub za granicę. [Dowód: akta kontroli str. 414]

KLO monitorowało dalsze losy swoich absolwentów, a szczególne informacje o ich losach posiadali wychowawcy klas z poszczególnych roczników. W badanych latach szkolnych wzrastał wskaźnik absolwentów podejmujących studia wyższe i wynosił on odpowiednio 56%, 71% i 81%. Pozostali uczniowie podejmowali kontynuowali naukę w dwuletnim studium policealnym, rozpoczynali pracę lub wyjeżdżali za granicę. [Dowód: akta kontroli str. 287-293,414]

2. W objętych kontrolą latach szkolnych absolwentami KLO było odpowiednio 9, 28 i 22 osoby. Do egzaminu maturalnego przystąpiło odpowiednio 9, 25 i 21 absolwentów, spośród których świadectwo dojrzałości uzyskało odpowiednio 67% (6 osób), 80% (20 osób) i 100% (21 osób). [Dowód: akta kontroli str. 358]

W złożonym wyjaśnieniu dotyczącym kilku przypadków nieprzystąpienia uczniów do egzaminu maturalnego Dyrektor KLO stwierdził:

Rozumiejąc obowiązki dydaktyczne spoczywające na szkole staramy się zdiagnozować możliwości uczniów i dostosować zajęcia do ich poziomu, tak, aby umożliwić wszystkim uczniom przystąpienie i pomyślne zdanie egzaminu. W szkole promowana jest wartość edukacji, nauczyciele zachęcają młodzież do przystąpienia do egzaminu, oferują pomoc. Przypadki rezygnacji ucznia z przystąpienia do egzaminu wynikają z osobistych decyzji uczniów, którzy nie planują podjęcia nauki na wyższych uczelniach. Są to indywidualne decyzje absolwentów, czasem inspirowane przez rodziców i wynikające z uwarunkowań ekonomicznych. Część uczniów po ukończeniu szkoły średniej planuje wyjazd za granicę lub podejmuje pracę. Niektórzy łączą pracę zarobkową z kształceniem w konkretnym zawodzie. [Dowód: akta kontroli str. 443]

Wyniki egzaminów maturalnych z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych w latach 2011-2013 pokazują, że wyższe oceny niż średnie w kraju osiągnięto:

- w 2011 r. z biologii, języka włoskiego i języka polskiego,
- w 2012 r. z biologii, języka rosyjskiego i z Wiedzy o Społeczeństwie (WOS),
- w 2013 r. z biologii chemii i informatyki.

Wyniki z 2011 r. znajdują się w staninach od 3 do 8, przy czym najwięcej w staninie 5, z 2012 r. w staninach od 4 do 8 (najwięcej w staninie 6), a w 2013 r. w staninach od 4 do 7 (najwięcej w staninie 7). Powyższe dane wskazują, że uczniowie KLO w badanym okresie na egzaminie maturalnym osiągnęli średnie wyniki. (stanin 5).

Zestawienie wyników z egzaminu maturalnego z badanego okresu pokazuje, że uczniowie Liceum przystępowali do niego na poziomie podstawowym przede wszystkim z egzaminów obowiązkowych. Liczba uczniów i egzaminów z przedmiotów dodatkowych kształtowała się następująco: w 2011 r. – 4 osoby z 4 przedmiotów, w 2012 r. – 10 osób z 2 przedmiotów, a w 2013 r. – 17 osób z 6 przedmiotów. Zauważalna jest tendencja wzrostowa dla liczby uczniów wybierających egzaminy dodatkowe. [Dowód: akta kontroli str. 359-360]

Analiza średnich wyników z pisemnego egzaminu maturalnego w badanym okresie na poziom rozszerzonym pokazała, że w KLO mała liczba uczniów wybierała egzamin na poziomie rozszerzonym. W latach 2011 – 2013 było to odpowiednio 3, 10 i 12 uczniów. Procentowy wynik egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym był wyższy od średniej w kraju w 2011 r z języka angielskiego i polskiego, w 2012 r. żaden nie był wyższy, a w 2013 r. wyższy był z WOS i jednakowy z historii.

Wyniki w skali staninowej z egzaminu maturalnego w tym zakresie znajdują się w następujących staninach:

w 2011 r. – staniny od 4 do 6, przy czym najwięcej wyników w staninie 6,

w 2012 r. – staniny od 1 do 4, najwięcej wyników w staninie 3,

w 2013 r. – staniny od 1 do 6, najwięcej wyników w staninie 3.

W ocenie Dyrektora KLO wyniki, te nie obrazują dobrze rzeczywistej pracy szkoły, ponieważ są wynikami osiąganymi przez pojedynczych uczniów. Do szkoły przychodzą uczniowie z niższym potencjałem i dlatego nie wybierają egzaminu na poziomie rozszerzonym. Uczniowie, którzy dobrze rozpoznają swoje zainteresowania i zdolności decydując się na egzamin rozszerzony osiągają wysoki wynik i tak było w 2011 roku. Jeśli uczeń podejmuje decyzję o wyborze przedmiotu na egzamin rozszerzony w sposób przypadkowy, nie zawsze osiągnie wysoki wynik. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż w szkole nie ma klas profilowanych np. biologiczno–chemicznych czy matematyczno–fizycznych, a to przecież uczniowie takich klas wybierają przedmioty wiodące, jako rozszerzone na egzamin maturalny. Nasza szkoła w jednej klasie przygotowuje uczniów do rozszerzonego egzaminu maturalnego np. z fizyki i z historii, a nie jest to łatwym zadaniem. [Dowód: akta kontroli str. 362-363]

Z dostępnych danych rankingowych, jakie zostały wyniki, że: w roku szkolnym 2010/2011 KLO zajęło 6 pozycję w powiecie ostrowieckim na 11 szkół, w roku 2011/2012 pozycję 10 na 18 szkół, natomiast w roku szkolnym 2012/2013 nastąpiła wyraźna poprawa i szkoła zajęła 5 miejsce w powiecie na 19 szkół. [Dowód: akta kontroli str. 414, 432-435]

W KLO wyniki egzaminów maturalnych były każdego roku analizowane wielostopniowo, po zakończeniu egzaminów maturalnych. Bezpośrednio po otrzymaniu danych z OKE (koniec czerwca – początek lipca) Dyrektor informował nauczycieli przedmiotów, z których odbywał się egzamin maturalny o osiągniętych wynikach, a następnie udostępniał kserokopie zestawień wygenerowanych przez OKE. Nauczyciele do sierpniowej rady pedagogicznej podsumowującej dany rok szkolny mieli obowiązek zapoznać się z tymi wynikami, ocenić stopień trudności zadań oraz sformułować wnioski do dalszej pracy. Następnie ww. zestawienia wyników były prezentowane i omawiane na radzie pedagogicznej Liceum. W pierwszym tygodniu po rozpoczęciu roku szkolnego, organizowane były spotkania szkolnych zespołów przedmiotowych, na których planowano działania na dany rok szkolny, w tym również mające pomóc w przygotowaniu uczniów do egzaminu maturalnego z uwzględnieniem specyfiki przedmiotu oraz sformułowanych wniosków. [Dowód: akta kontroli str. 414-415, 429-431, 439-442]

Jednym z wypracowanych wniosków było dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów i dążenie do indywidualizacji procesu kształcenia. Stwierdzono, że uśrednienie wymagań w klasie, w której znajdują się zarówno jednostki wybitne jak i bardzo słabe jest działaniem niekorzystnym dla obu tych grup.

W ramach prac nad poprawą wyników: organizowano nieobligatoryjne zajęcia dodatkowe dla uczniów chcących zgłębić wiedzę z danego przedmiotu lub przygotowujących się do egzaminu na poziomie rozszerzonym; organizowano zajęcia indywidualne dla osób chcących zdać egzamin z przedmiotów rzadko wybieranych przez resztę uczniów; dla uczniów słabszych, po zdiagnozowaniu ich problemów przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, uwzględniając osiągnięte wyniki testów i sprawdzianów oraz po konsultacji

z pedagogiem szkolnym (dostosowanie form i metod pracy) organizowano zajęcia wyrównawcze. Poszerzano ofertę edukacyjną szkoły o zajęcia dodatkowe: warsztaty dziennikarsko-filmowe, koło matematyczne, zajęcia z języków obcych. Utrzymano obowiązujący niemal od początku istnienia szkoły system egzaminów wewnętrznych z przedmiotów maturalnych. Na początku nauki na kolejnym etapie kształcenia sprawdzane były wiadomości i umiejętności zdobyte przez uczniów na poprzednim etapie – służył temu wstępny test diagnozujący. Następnie pod koniec klasy I (fakultatywnie) i klasy II (obligatoryjnie) wprowadzono test kompetencji, będący miernikiem przyrostu wiedzy i stopnia przygotowania do egzaminu. W ostatnim roku służącymi temu sprawdzianami były próbne egzaminy maturalne w kasie III: w I semestrze nauki ogólnopolski program Próbna Matura z Wydawnictwem OPERON, w II semestrze – regionalna inicjatywa Próbna Matura z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach i lokalną gazetą „Echem dnia”. Ponadto nauczyciele przedmiotów maturalnych w oparciu o dostępne źródła, materiały ze szkoleń oraz z CKE i OKE przygotowali własne zestawy zadań typu maturalnego, mające na celu sprawdzenie stopnia przygotowania uczniów do egzaminu maturalnego. [Dowód: akta kontroli str. 415-416]

Analiza wyników egzaminu w KLO na wejściu i na wyjściu dla dwóch roczników uczniów wykazała, że do szkoły przychodzili uczniowie, których wyniki na wejściu, czyli wyniki z egzaminów gimnazjalnych zawierały się głównie w pierwszych sześciu staninach. Uczniów z wynikami wysokimi był niewielki odsetek. Ponadto odsetek uczniów z wysokimi i bardzo wysokimi wynikami na maturze nie wzrastał lecz zwykle malał (wyjątkiem był wynik z matematyki w 2012 r). Zauważalny jest również istotny spadek liczby uczniów o wynikach najniższych (trzech pierwszych staninach) – sytuacja ta powtarzała się w latach 2009 – 2012 oraz 2010 – 2013. Oznacza to, że uczniowie najslabsi osiągnęli lepsze wyniki niż można się tego było spodziewać po wynikach z gimnazjum. Następował również wzrost liczby uczniów, których wyniki znajdowały się w staninach 4, 5 i 6. [Dowód: akta kontroli str. 364-365]

Wyniki EWD dla KLO w badanym okresie pokazują, że do szkoły przychodzili głównie uczniowie o niższym potencjale, a bardzo mała liczba danych egzaminacyjnych dostępna dla szkoły (w okresie trzyletnim 44 maturzystów) sprawia, że pozycja szkoły jest wyznaczona z bardzo małą precyzją, co graficznie przekłada się na dużą elipsę. Fakt, że analizie poddano wyniki tylko 44 uczniów oznacza też, że wynik każdego ucznia istotnie wpływa na położenie elipsy.

Wyniki matury w KLO określane są głównie poprzez wyniki z języka polskiego i matematyki, ponieważ niewielka liczba uczniów wybierała inne przedmioty na maturze poza językiem polskim i matematyką. Położenie elipsy (rzut elipsy na oś pozioma) wskazuje, że nieco wyższe są możliwości uczniów oraz osiągany przez nich wynik procentowy na maturze z przedmiotów humanistycznych niż matematyczno – przyrodniczych⁷. Rzut elipsy na oś pionową pokazuje wartość EWD dla szkoły - jest to wynik ujemny. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że efektywność nauczania w KLO jest niżej niż przeciętna – dla przedmiotów humanistycznych i wynosi około – 3,5, a dla przedmiotów matematyczno–przyrodniczych około – 2. (położenie środka elipsy). Dla województwa świętokrzyskiego efektywność nauczania wynosi odpowiednio – 1,6 i 1,7 co oznacza, że województwo lepiej kształci uczniów w części matematyczno – przyrodniczej niż humanistycznej. Różnica między wynikami województwa i szkoły wynosi dla przedmiotów humanistycznych około – 2, a dla matematyczno – przyrodniczych około – 3,7. W ocenie Dyrektora KLO, *ponieważ wynik EWD dla szkoły był publikowany tylko jeden raz, dlatego nie można określić, jak zmienia się ten wyniki na przestrzeni lat, tzn. czy podlega on tendencji wzrostowej czy wręcz przeciwnie.* [Dowód: akta kontroli str. 361]

⁷ Pozycja szkoły uwzględniająca zarówno wyniki egzaminów maturalnych, jak i wskaźniki EWD jest pokazywana w układzie współrzędnych, w którym oś pozioma oznacza średni trzyletni wynik egzaminacyjny szkoły, a oś pionowa symbolizuje trzyletnią EWD szkoły. W celu uwzględnienia statystycznej niepewności szacowania wskaźników, pozycja szkoły jest prezentowana jako obszar w kształcie elipsy. Wielkość elipsy zależy przede wszystkim od liczby informacji. Im większą liczbą wyników egzaminacyjnych dysponujemy, tym mniejsza niepewność i mniejsza elipsa.

W wyjaśnieniu dotyczącym przypadków osiągania wskaźników nauczania poniżej średniej krajowej, Dyrektor KLO złożył następujące wyjaśnienia:

Jako szkole katolickiej zależy nam na wynikach dydaktycznych, ale ważnym rysem działalności naszej placówki jest jej duchowy charakter i zwrócenie szczególnej uwagi na wychowawcze i opiekuńcze obowiązki szkoły. Placówka działa w regionie, gdzie większość szkół ponadgimnazjalnych ma już określoną renomę i wieloletnią tradycję w kształceniu określonych grup młodzieży (wybitnie zdolną, uzdolnioną humanistycznie, lingwistycznie, z nauk ścisłych; młodzież słabą i bardzo słabą). Na tym tle naszą szkołę wyróżnia fakt, że zabiegamy o młodzież, która chce budować swoją przyszłość w oparciu o wartości promowane przez szkołę katolicką. Rodzi to pewne utrudnienia natury dydaktycznej, ponieważ trafia do nas młodzież zarówno wybitnie zdolna, jak i uczniowie słabsi. Ze względu na niewielką liczebność klas nie jest możliwy podział uczniów na zróżnicowane oddziały z uwzględnieniem stopnia opanowania materiału. Dlatego trafnym rozwiązaniem okazało się wprowadzenie zajęć dodatkowych różnicujących poziom wymagań.

Ponadto nasza szkoła pełniąc funkcje wychowawcze i opiekuńcze, ze względu na swój katolicki charakter, jest szczególnie otwarta na młodzież, która boryka się z różnymi problemami natury duchowej, emocjonalnej, ekonomicznej. Zgodnie z art. 7 pkt 3 Statutu szkoły, naszą misją jest wyjście przede wszystkim do młodzieży ubogiej. Do szkoły przyjmujemy młodzież często z rodzin rozbitych, niepełnych, niewydolnych wychowawczo. Wśród naszych uczniów są osoby zmagające się z trudnościami ekonomicznymi, z przewlekłymi chorobami własnymi lub członków najbliższej rodziny, są uczniowie z sąsiedniego domu dziecka lub osoby adoptowane. Bardzo często szkoła jest miejscem promowania właściwych zachowań społecznych, których młodzież nie wynosi z domów rodzinnych. Nie często możemy liczyć na pomoc rodziców w procesie dydaktycznym i szkoła jest jedynym miejscem, w którym uczniowie zdobywają wiedzę, ponieważ w domu nie mają do tego warunków.

Wychodzimy z założenia, że taka powinna być nasza rola w środowisku lokalnym – mamy stworzyć szansę godnej, bezpłatnej edukacji dla młodzieży o szczególnych potrzebach wynikających z jej przekonań (szkoła katolicka), ale również dla tych, których sytuacja jest trudna i wymaga duchowego i wychowawczego wsparcia. [Dowód: akta kontroli str. 417-418]

Z przeprowadzonej wśród nauczycieli Liceum ankiety, 88% z nich potwierdziło, że na radzie pedagogicznej były omawiane wyniki sprawdzianów zewnętrznych, a 55% stwierdziło, że omawiało te wyniki na zespołach przedmiotowych. Z kolei z ankiety przeprowadzonej wśród rodziców wynika, że wybierając szkołę 35% z nich brało pod uwagę informację o wynikach egzaminów końcowych z lat ubiegłych, jednakże dla 84% najważniejsza była opinia o szkole i nauczycielach. Ponadto 84% rodziców ponownie wybrałoby KLO, jako miejsce nauki dla swoich dzieci. [Dowód: akta kontroli str. 405, 410]

3. W latach szkolnych 2010/2011 do 2012/2013 łącznie 57 uczniów (21% uczniów z tego okresu), w tym część wielokrotnie, brała udział w olimpiadach i turniejach przedmiotowych, spośród których można wymienić Olimpiadę Literatury i Języka Polskiego, Olimpiadę Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym, Olimpiadę Teologii Katolickiej, Olimpiadę Historyczną oraz inne konkursy językowe, recytatorskie i piosenkarskie. W innych przedsięwzięciach (wystawach, festiwalach i prezentacjach) uczestniczyło łącznie 56 uczniów (21%) spośród 267 uczniów z badanego okresu. [Dowód: akta kontroli str. 367-369]

Z ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów KLO wynika, że w ocenie 65,5% z nich uczniowie chodzą chętnie do tej szkoły, a raczej chętnie według rodziców chodzi 34,5% ich dzieci. Natomiast z ankiety przeprowadzonej wśród uczniów wynika, że 33% z nich lubi chodzić do tej szkoły, a raczej lubi chodzić 57%. Tylko 6% tego nie lubi oraz 4% raczej nie lubi. [Dowód: akta kontroli str. 408, 410]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

4. Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego w Katolickim Liceum Ogólnokształcącym

1. W KLO w latach szkolnych 2010/2011 do 2012/2013 zatrudnionych było odpowiednio 17 (w tym 3 pełnozatrudnionych), 19 (pięciu pełnozatrudnionych) i 23 (sześciu pełnozatrudnionych) nauczycieli. W roku szkolnym 2012/2013 na 23 nauczycieli 12 (52%) posiadało stopień nauczyciela dyplomowanego, dwóch (9%) było nauczycielami mianowanymi, sześciu (26%) kontraktowymi i trzech nie posiadało stopnia awansu zawodowego. [Dowód: akta kontroli str. 366]

Wszyscy zatrudnieni w roku szkolnym 2012/2013 nauczyciele mieli ukończone studia magisterskie, a jeśli nie były one w zakresie specjalności nauczycielskiej to posiadali oni ukończone inne formy kształcenia nadające im kwalifikacje pedagogiczne.

Dokumentacja wytypowanych losowo trzech nauczycieli okazała się prawidłowa i nauczyciele ci posiadali niezbędne kwalifikacje do przydzielonych im do realizacji zajęć edukacyjnych. [Dowód: akta kontroli str. 83-96, 371-373]

2. Wszystkie wdrożone do nauczania w KLO szkolne programy były opracowane przez innego autora lub innych autorów zewnętrznych i posiadały numer dopuszczenia programu. Szkolne zestawy nauczania były co roku zatwierdzane przez Dyrektora KLO. [Dowód: akta kontroli str. 265-266, 374-388, 400-402]

3. Badanie zgodności nauczanych w I klasie programów nauczania z podstawą programową kształcenia ogólnego w roku szkolnym 2012/2013 przeprowadzono na przykładzie programów do nauczania języka polskiego („Ponad słowami” - opracowany przez Barbarę Łabęcką program nauczania przedmiotu język polski w liceum i technikum) oraz matematyki („Matematyka” - opracowany przez zespół w składzie: Marcin Kurczab, Elżbieta Kurczab, Elżbieta Świda program nauczania przedmiotu w liceach i technikach-zakres podstawowy). Powyższe programy zostały wybrane przez nauczycieli przedmiotu, jako programy opracowane przez innych autorów i zatwierdzone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. W czerwcu 2012 r. zostały dopuszczone do nauczania w KLO przez Dyrektora szkoły. Analiza wykazała, że oba programy spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania w szkole programów wychowania przedszkolnego, programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników⁸.

Badanie zgodności wybranych losowo z dziennika lekcyjnego pięciu tematów z języka polskiego w klasie I w roku szkolnym 2012/2013 wykazało, że ich treść była powiązana z opisem w szkolnym programie nauczania oraz była zgodna z opisem w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

[Dowód: akta kontroli str. 265-266, 384-385]

4. Analiza realizacji godzin zajęć lekcyjnych dla oddziału szkolnego (był tylko jeden), który rozpoczął naukę w roku szkolnym 2010/2011 i zakończył w roku szkolnym 2012/2013 wykazała, że w przypadku każdego przedmiotu liczba wykonanych godzin była wyższa od ustalonych w ramowym planie nauczania i wyniosła aż 118% w przypadku języka łacińskiego (najwięcej). [Dowód: akta kontroli str. 389-390]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

5. Wspieranie kształcenia uczniów z trudnościami w nauce i zaburzeniami rozwojowymi

W KLO na rok szkolny 2012/2013 został przyjęty *Regulamin organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej* (dalej: *Regulamin*). W *Regulaminie* zostały zawarte postanowienia ogólne w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, opisano

⁸ Dz. U. Nr 89, poz. 730.

zadania zespołu i koordynatora tej pomocy, sprawy dotyczące indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET), prowadzenia kart indywidualnych potrzeb (KIPU) oraz planu działań wspierających (PDW). Podobny regulamin został przyjęty na rok szkolny 2013/2014.

W roku szkolnym 2012/2013 - 22 uczniów wzięło udział w zajęciach z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. [Dowód: akta kontroli str. 268-286]

W złożonym wyjaśnieniu Dyrektor KLO stwierdził:

Statut szkoły, nadany przez Organ Prowadzący w art. 10 pkt 2 mówi, że: „[Szkoła] realizując ustawowe cele i zadania [...] sprawuje opiekę nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb i własnych możliwości (pp. 2). Zapis ten, w sposób ogólny mówi o organizowanej w szkole pomocy dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W statucie celowo nie zostały umieszczone szczegóły dotyczące zasad organizowania i udzielania ww. pomocy, ponieważ często zmieniające się w tej dziedzinie przepisy prawne zmuszałyby do dokonywania przez organ prowadzący częstych zmian w statucie. Niestety procedura ponownego opiniowania statutu przez organ nadzoru pedagogicznego i dokonywanie zmian w aktach wpisu do ewidencji placówek niepublicznych jest czasochłonna. Chcąc szybciej i skuteczniej nieść pomoc dzieciom wymagającym szczególnej formy kształcenia organ prowadzący, mając na uwadze, że to: „dyrektor sprawuje opiekę nad uczniami i stwarza im warunki pełnego i harmonijnego rozwoju” (Statut szkoły, art. 14, p. 2, pp. 6) zobligował dyrektora szkoły do utworzenia regulaminu organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Katolickim Liceum Ogólnokształcącym im. ks. Marcina Popiela w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Ten regulamin jest nie tylko starannie tworzony, kiedy zmieniają się przepisy prawne dotyczące tej dziedziny ale jest także skutecznym narzędziem w organizowaniu i udzielaniu pomocy dzieciom dysfunkcyjnym. [Dowód: akta kontroli str. 447]

W roku szkolnym 2012/2013 siedmiu uczniów Liceum posiadało orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, na podstawie których prowadzono z nimi szereg zajęć, w tym m.in. w formie zajęć dla uzdolnionych z języka angielskiego, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z matematyki, z języka angielskiego, z języka polskiego, w formie nauczania indywidualnego i indywidualnych zajęć rewalidacyjnych. Ponadto z inicjatywy własnej szkoły 55 uczniów objęto różnymi formami pomocy (np. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z różnych przedmiotów, zajęcia dla uzdolnionych z różnych przedmiotów). [Dowód: akta kontroli str. 391-394]

W roku szkolnym 2012/2013 zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi objęto: z matematyki w wymiarze 1 godziny tygodniowo cztery grupy uczniów po osiem osób, z języka angielskiego w wymiarze 1 godziny tygodniowo objęto dwie grupy po 8 osób oraz indywidualnie jedną osobę, z języka niemieckiego w wymiarze 1 godziny tygodniowo objęto trzy osoby oraz w takim samym wymiarze trzy osoby z języka polskiego. Z jedną osobą prowadzono indywidualne zajęcia rewalidacyjne w wymiarze dwóch godzin w tygodniu. [Dowód: akta kontroli str. 395]

W roku szkolnym 2012/2013 udzielono wsparcia siedmiu osobom (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze) siedmiu osobom, które w poprzednim roku szkolnym uzyskały promocję z poprawkami oraz które nie uzyskały promocji. [Dowód: akta kontroli str. 396]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

6. Wspieranie kształcenia uczniów uzdolnionych

W roku szkolnym 2012/2013 sześcioro uczniów uzyskało indywidualne wsparcie w procesie nauczania (1 godzina tygodniowo). W ramach zorganizowanych dla nich zajęć wspierano ich w ramach różnych przedmiotów (w większości od jednego do czterech). [Dowód: akta kontroli str. 397]

W roku szkolnym 2012/2013 zorganizowano celowo dla uczniów najzdolniejszych zajęcia (1 godzina tygodniowo) z biologii, chemii, technologii informacyjnej, z historii, języka polskiego, języka angielskiego i z języka francuskiego. [Dowód: akta kontroli str. 398, 419-428]

Pedagog szkolny, w każdym z badanych lat szkolnych dokonywał na zakończenie semestru analizy osiągnięć uczniów. W analizie na zakończenie II semestru roku szkolnego 2012/2013 zostało m.in. stwierdzone, że dobrym rozwiązaniem okazały się dodatkowe zajęcia edukacyjne. Każdy z nauczycieli przedmiotów maturalnych przeprowadzał co najmniej jedną godzinę zajęć dodatkowych w tygodniu. W ocenie pedagoga szkolnego oferta zajęć dodatkowych była wystarczająca, a w każdym momencie w razie potrzeby mogą pojawić się nowe. Okazało się, że nie wszyscy uczniowie z ofert dodatkowych zajęć chcieli korzystać. [Dowód: akta kontroli str. 429-431]

Z przeprowadzonej wśród rodziców ankiety wynika, że zdaniem 94,5% z nich KLO wspiera uzdolnienia uczniów, a przeciwnego zdania było 5,5% (3 osoby). Według 41% ankietowanych nauczycieli oferta zajęć pozalekcyjnych wspierających zainteresowania i uzdolnienia uczniów w KLO jest bardzo obszerna, 59% natomiast uważało, że jest ona odpowiednia.

[Dowód: akta kontroli str. 404, 410]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

7. Wspieranie zainteresowań uczniów

W roku szkolnym 2012/2013 w celu rozwoju zainteresowań uczniów i zagospodarowania ich czasu wolnego zorganizowano nieodpłatnie zorganizowano klub filmowy (uczestniczyło w nim 16 osób) oraz koło sportowe (należało do niego 12 osób). [Dowód: akta kontroli str. 399]

Zdaniem 93% rodziców oferta zajęć pozalekcyjnych w KLO jest odpowiednia, a 7% (4 osoby) uważa ją za małą. Według 49% ankietowanych uczniów organizowane zajęcia pozalekcyjne rozwijają ich zainteresowania, odpowiedzi w rodzaju *tak, lecz nie wszystkie* udzieliło 33% z nich, a odpowiedzi negatywnej (czyli *nie*) udzieliło 19%. [Dowód: akta kontroli str. 404, 408]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

**Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń**

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Kielce, dnia października 2013 r.

Kontroler
Grzegorz Walendzik
Doradca ekonomiczny

Wicedyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach
Tadeusz Mikołajewicz

